

Sofinancira
Evropska unija

NAVODILA ORGANA UPRAVLJANJA ZA IZVAJANJE MEHANIZMA CELOSTNIH TERITORIALNIH NALOŽB V PROGRAMSKEM OBDOBJU 2021–2027

dr. Aleksander Jevšek
Minister

Ljubljana, september 2023

Verzija: 1.0

SEZNAM KRATIC

EKP	– evropska kohezijska politika
CTN	– celostne teritorialne naložbe
TUS	– trajnostna urbana strategija
MO	– mestna občina
SC	– specifični cilj
ESRR	– Evropski sklad za regionalni razvoj
PS	– partnerski sporazum
PT	– posredniško telo
PT MOPE	– posredniško telo Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
PT MNVP	– posredniško telo Ministrstvo za naravne vire in prostor
PT ZMOS	– posredniško telo Združenje mestnih občin Slovenije
CPS	– celostne prometne strategije
INP	– Izvedbeni načrt programa
NIO	– način izbora operacije
UEM	– Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16)

Različica	Datum	Opomba/sprememba poglavja	Komentar
1.0	September 2023	Osnovna verzija navodil.	

KAZALO

1	UVOD	1
2	SPLOŠNA NAČELA IN DOLOČBE ZA IZVAJANJE MEHANIZMA CTN.....	2
3	POSTOPKI IZVAJANJA MEHANIZMA CELOSTNEGA TRAJNOSTNEGA URBANEGA RAZVOJA INVESTICIJE	3
3.1	PRAVNE PODLAGE IN OSTALI DOKUMENTI ZA IZBOR IN IZVEDBO OPERACIJ, KI SE IZVAJAJO Z MEHANIZMOM CTN	3
3.2	ORGANI, KI SODELUJEJO PRI IZVAJANJU, IN NJIHOVE NALOGE	3
3.3	IZBOR OPERACIJ TER NAČIN POTRDITVE KOT NEPOSREDNA POTRDITEV OPERACIJE	3
3.3.1	<i>Priprava in objava povabila za predložitev vlog za operacije, pregled in razvrstitev vlog na seznam izbranih operacij, potrditev seznama operacij s strani PT ZMOS (1. faza)</i>	<i>4</i>
3.3.2	<i>Priprava vlog za odločitev o podpori, preverjanje ustreznosti ter potrditev vlog za odločitev o podpori s strani pristojnega PT, izdaja odločitev o podpori s strani OU (2. faza).....</i>	<i>5</i>
3.3.3	<i>Operacija strateškega pomena na Cilju politike 5, RSO 5.1 opredeljena Evropska prestolnica kulture GO! 2025!.....</i>	<i>5</i>
3.3.4	<i>Prikaz izvedbe postopka neposredne potrditve operacije.....</i>	<i>6</i>
3.4	FINANČNI INSTRUMENTI (FI) V OKVIRU MEHANIZMA CTN	7

1 UVOD

Trajnostni razvoj mest za obravnavanje gospodarskih, okoljskih, podnebnih, demografskih in socialnih izzivov podpira teritorialni razvoj na podlagi teritorialnih strategij pri čemer so v ospredju mestne občine. Posebna pozornost se nameni reševanju okoljskih in podnebnih izzivov, zlasti prehodu na podnebno nevtrarno gospodarstvo do leta 2050, izkoriščanju potenciala digitalnih tehnologij za inovacije, revitalizaciji mestnih območij (socialni, gospodarski) in podpori razvoju mestnih območij.

Naložbe na področju trajnostnega urbanega razvoja se bodo s sredstvi, namenjenimi izvajanju mehanizma CTN, lahko izvajale v vseh 12 mestnih občinah: Ljubljana, Maribor, Koper, Kranj, Celje, Novo mesto, Velenje, Nova Gorica, Ptuj, Murska Sobota, Slovenj Gradec in Krško. Podprte bodo naložbe, ki v največji meri prispevajo k realizaciji ciljev trajnostnih urbanih strategij mestnih občin in k realizaciji ciljev ter kazalnikov Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji.

2 SPLOŠNA NAČELA IN DOLOČBE ZA IZVAJANJE MEHANIZMA CTN

Iz Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu izhaja, da se vsaj 8 % sredstev iz ESRR na nacionalni ravni v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, razen za tehnično pomoč, dodeli za trajnostni razvoj mest. Trajnostni razvoj mest bo podprt v okviru naslednjih treh specifičnih ciljev (SC):

- RSO 2.7 Z izboljšanjem varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanjem vseh oblik onesnaževanja,
- RSO 2.8 S spodbujanjem trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika,
- RSO 5.1 S spodbujanjem celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja kulture naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti v mestnih območjih.

Razen obveznega minimalnega deleža sredstev ESRR, ki se namenja za izvajanje CTN, je pomembno še:

- sprejeta TUS (v skladu z 29. členom Uredbe (EU) št. 2021/1060) je pogoj za pridobitev sredstev za sofinanciranje operacij v okviru mehanizma CTN,
- iz Sporazuma o partnerstvu izhaja, da so geografska območja mestne občine oziroma mestne občine z občinami širšega območja mesta, ki ga vključuje TUS,
- zagotovljen je prenos pristojnosti za naloge, povezane z izborom operacij na PT ZMOS,
- trajnostne urbane strategije, ki obravnavajo gospodarske, okoljske, podnebne, demografske in socialne izzive, predstavljajo okvir za izbor posameznih operacij in zagotavljajo celovitost pri izvajanju ukrepov za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja,
- za operacije, ki bodo predlagane za sofinanciranje v okviru CTN, bo izkazana neposredna navezava na TUS, tako da bodo te izhajale iz ukrepov za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja, kot ga predvideva TUS,
- operacije za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja se v okviru EKP izvajajo skladno s pravili evropske kohezijske politike; osnovo torej predstavlja operacija, kot jo definira 2. člen Uredbe EU št. 2021/1060,
- operacije, ki se predlagajo za sofinanciranje v okviru CTN ne smejo biti zaključene pred oddajo vloge za operacijo na PT ZMOS. Za operacije CTN pomeni zaključek operacije, ko je ta fizično zaključena ali popolnoma izvedena, preden je mestna občina vložila vlogo za operacijo (projekt oz. program) na PT ZMOS.

3 POSTOPKI IZVAJANJA MEHANIZMA CELOSTNEGA TRAJNOSTNEGA URBANEGA RAZVOJA INVESTICIJE

3.1 Pravne podlage in ostali dokumenti za izbor in izvedbo operacij, ki se izvajajo z mehanizmom CTN

Pravne podlage in ostali bistveni dokumenti, ki določajo izvajanje mehanizma CTN, so:

- Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko;
- Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu;
- Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/2023);
- Navodila organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027;
- Navodila OU o izpolnjevanju pogojev za opravljanje nalog posredniškega telesa v programskem obdobju 2021 – 2027;
- Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027;
- Merila za izbor operacij v okviru Programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2021 – 2027.

3.2 Organi, ki sodelujejo pri izvajanju, in njihove naloge

Pri izvajanju operacij z mehanizmom CTN sodelujejo:

- v vlogi *organa upravljanja (OU)*: **Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj**;
- v vlogi *posredniškega telesa (PT)*: **Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo** za:
 - RSO 2.8 S spodbujanjem trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika,
- v vlogi *posredniškega telesa (PT)*: **Ministrstvo za naravne vire in prostor** za:
 - RSO 2.7 Z izboljšanjem varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanjem vseh oblik onesnaževanja
 - RSO 5.1 S spodbujanjem celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja kulture naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti v mestnih območjih;
- v vlogi posredniškega telesa za izbor operacij (**PT ZMOS**): **Združenje mestnih občin Slovenije**;
- v vlogi upravičenca: mestne občine in drugi subjekti (s soglasjem MO) skladno s Programom EKP 2021 – 2027.

Naloge udeležencev v izvajanju mehanizma CTN so določene v Uredbi o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/2023).

3.3 Izbor operacij ter način potrditve kot neposredna potrditev operacije

Sredstva za sofinanciranje operacij v obliki nepovratnih virov (projekt ali program, ki ga izvaja upravičenec) in v okviru finančnih instrumentov (finančni prispevek finančnim instrumentom), ki se izvajajo prek mehanizma CTN, se dodeljujejo v okviru postopka neposredne potrditve operacije. Sredstva za sofinanciranje v obliki povratnih virov (finančni instrumenti) se dodeljujejo v skladu s pravili oziroma navodili za izvajanje finančnih instrumentov¹.

¹ Navodila organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027.

Postopek neposredne potrditve operacije se izvede v dveh fazah, in sicer:

- 1. faza: priprava in objava povabila za predložitev vlog za operacije mestnih občin ter pregled in razvrstitev vlog na seznam izbranih operacij s strani PT ZMOS (izbor operacij):
 - do 31. 12. 2026 ob upoštevanju indikativne alokacije sredstev za izvajanje CTN²;
 - od 1. 1. 2027 brez upoštevanja indikativne alokacije sredstev za izvajanje CTN;
- 2. faza: preverjanje ustreznosti vlog s strani vsebinsko pristojnega posredniškega telesa (PT MOPE in PT MNVP) ter potrditev operacij s strani organa upravljanja (odločitev o podpori).

3.3.1 Priprava in objava povabila za predložitev vlog za operacije, pregled in razvrstitev vlog na seznam izbranih operacij, potrditev seznama operacij s strani PT ZMOS (1. faza)

Prvo fazo postopka, to je izbor operacij, vodi PT ZMOS. Detalnejši podatki izvajanja nalog znotraj PT ZMOS so opredeljeni v Opisu sistema upravljanja in nadzora za izvajanje Programa Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-27.

PT ZMOS pripravi predlog povabila na podlagi Vsebinskih izhodišč za upravičence mehanizma CTN in ga uskladi s PT. Povabilo za posamezen SC vsebuje naslednje obvezne vsebine:

- predmet in namen povabila ter predvidene dejavnosti,
- razpoložljiva sredstva, višina sofinanciranja in obdobje za porabo sredstev,
- upravičeni nameni in upravičeni stroški za sofinanciranje s strani sredstev evropske kohezijske politike,
- pogoji in merila za izbor operacij na podlagi Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027, vključno z minimalnim potrebnim številom doseženih točk,
- terminski načrt izvedbe povabila,
- kazalniki učinka, ki so pri posameznem SC navedeni v Programu evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027,
- navodila za pripravo vloge.

PT ZMOS objavi povabilo za predložitev vlog.

Na podlagi povabila se predložijo vloge za operacije, ki morajo biti izdelane v skladu z navodili za pripravo vlog iz povabila, in vsebujejo najmanj:

- dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) izdelan v skladu z UEM,
- prispevek operacije k doseganju specifičnih ciljev in kazalnikov iz Programu evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027,
- finančni in časovni načrt izvedbe operacije,
- razpoložljivo projektno in investicijsko dokumentacijo, pridobljena dovoljenja oziroma soglasja ter navedbo morebitnih manjkajočih dovoljenj oziroma soglasij s predvideno časovnico pridobitve in
- dokazila o izpolnjevanju pogojev in meril za izbor operacij, ki so določeni v povabilu.

PT ZMOS preveri pravočasnost in popolnost prispelih vlog glede na zahteve iz povabila PT ZMOS ter zahtevano projektno, investicijsko dokumentacijo ter potrebna dovoljenja/soglasja. Prepozne vloge zavrže, vlagatelje nepopolnih vlog pa pozove k dopolnitvi. Popolne vloge oceni glede na pogoje in merila, objavljena v povabilu ter tako oceni kakovost vlog. Vloge nato razvrsti glede na doseženo število točk. Vloge za operacije, ki dosežejo minimalno število točk, določeno v povabilu, se uvrstijo na seznam izbranih operacij. Seznam izbranih operacij mora izkazovati doseganje kazalnikov učinka po Programu evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027 za RCO 2.7, 2.8 in 5.1 ter do 31. 12. 2026 upoštevati indikativno alokacijo sredstev za izvajanje CTN.

PT ZMOS vse aktivnosti priprave in objave povabila za predložitev vlog za operacije ter pregleda in razvrstitve vlog za operacije ustrezno dokumentira.

² Sredstva namenjena izvajanju finančnih instrumentov, ki se izvajajo prek mehanizma CTN, so del okvirnega zneska Programa EKP 2021 - 2027 za podporo CTN in hkrati niso del okvira indikativnih alokacij sredstev za izvajanje TUS.

PT ZMOS ob zaključku 1. faze sprejme odločitev o izboru operacij in pristojnima posredniškima telesoma posreduje seznam izbranih operacij.

3.3.2 Priprava vlog za odločitev o podpori, preverjanje ustreznosti ter potrditev vlog za odločitev o podpori s strani pristojnega PT, izdaja odločitev o podpori s strani OU (2. faza)

Začetek 2. faze se prične, ko PT ZMOS pristojnima PT posreduje seznam izbranih operacij.

V nadaljevanju 2. faze prijavitelji izdelajo vloge za neposredno potrditev operacije za projekt oziroma program, ki ga izvaja upravičenec ob upoštevanju Navodil organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027 glede vsebine vloge prijavitelja za projekt oziroma program, ki ga izvaja upravičenec.

Pristojno PT preveri ustreznost vloge za projekt ali program, ki ga izvaja upravičenec:

1. glede prispevanja k doseganju ciljev in rezultatov relevantnega specifičnega cilja,
2. glede skladnosti s pravili o državnih pomočeh oziroma pomočeh "de minimis",
3. glede skladnosti upoštevanja veljavne zakonodaje, kadar se je projekt izvajal pred oddajo vloge prijavitelja za projekt, skupino projektov oziroma programa, ki ga izvaja upravičenec,
4. glede skladnosti s podlagami za neposredno potrditev operacije,
5. glede skladnosti z OCPS (za vloge operacij RSO 2.8).

PT o rezultatu preverjanja obvesti PT ZMOS.

PT ZMOS potrdi ustreznost vloge za odločitev o podpori, potrjene s strani PT v 2. fazi, z operacijo, uvrščeno na seznam izbranih operacij (finančni načrt, kazalniki).

PT pripravi vlogo za odločitev o podpori za izbrani projekt oziroma program, ki ga izvaja upravičenec, in jo posreduje organu upravljanja, ki sprejme odločitev o podpori.

3.3.3 Operacija strateškega pomena na Cilju politike 5, RSO 5.1 opredeljena Evropska prestolnica kulture GO! 2025!

V Programu EKP 2021 - 2027 (Dodatek 3, Seznam načrtovanih operacij strateškega pomena s časovnim načrtom) je, kot operacija strateškega pomena na Cilju politike 5, RSO 5.1 opredeljena Evropska prestolnica kulture GO! 2025!. Zaradi opredelitve operacije strateškega pomena se smatra, da je projekt že izbran in postopek do izdaje odločitve o podpori poteka v skladu z točko 2.2 v Navodilih OU za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027. Prijavitelja (MONG in EZTS GO) morata ob oddaji vlog za odločitev o podpori na PT MNVP, vloge posredovati tudi na PT ZMOS, saj projekti v okviru operacij strateškega pomena prav tako prispevajo h kazalnikom in ciljem mehanizma CTN. PT ZMOS preveri ustreznost prispevka projektov h kazalnikom in ciljem mehanizma CTN (primerljivo, kot pri aktivnosti PT ZMOSa v 2. fazi). V Programu EKP 21 - 27, Dodatek 3, je prav tako opredeljena časovnica izvedbe teh projektov. Opisani postopek potrditve je možen za projekte, ki bodo namensko pripravljene in izvedene v okviru EKP GO! 2025, kar pomeni, da se bodo vloge za neposredno potrditev posredovale na PT MNVP v obdobju navedene časovnice izvedbe v Programu EKP 21 – 27.

3.3.4 Prikaz izvedbe postopka neposredne potrditve operacije

Celotni postopek neposredne potrditve operacij za izvedbo posameznih aktivnosti je razviden iz spodnje tabele.

Faza	Podfaza	Opis aktivnosti	Pristojni organ	Trajanje
1	Izbor operacij s strani PT ZMOS			
1	1	Uskladitev povabila PT ZMOS	PT ZMOS, PT	0,5 meseca
1	2	Objava povabila (PT ZMOS), priprava vlog s strani prijaviteljev in zbiranje vlog za operacije (PT ZMOS)	PT ZMOS, prijavitelji na povabilo	1 mesec
1	3	Pregled prispelih vlog za operacije z vidika formalne popolnosti in nato z vidika upravičenosti na podlagi pogojev in meril povabila, vključno z dopolnjevanjem (priložiti kontrolnik)	PT ZMOS	1,5 meseca
1	4	Priprava predloga seznama izbranih operacij glede na pogoje in merila, potrditev seznama na Skupščini PT ZMOS (lista projektov, matrika kazalnikov, obvestilo upravičencem o izboru operacij) in posredovanje potrjenega seznama na PT	PT ZMOS	1 mesec
2	Priprava vlog za odločitev o podpori, preverjanje ustreznosti ter potrditev vlog za odločitev o podpori s strani pristojnega PT, izdaja odločitev o podpori s strani OU			
2	1	Priprava vlog za odločitev o podpori za projekte oz. program, ki ga izvaja upravičenec ter posredovanje vloge na vsebinsko pristojno PT	upravičenci	6 mesecev
2	2	<ul style="list-style-type: none"> Preverjanje vloge za odločitev o podpori za projekt oz. program, ki ga izvaja upravičenec s strani vsebinsko pristojnega PT skladno z Navodili organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027 PT obvesti PT ZMOS o rezultatu preverjanja vlog za odločitev o podpori. PT ZMOS potrdi ustreznost vloge za odločitev o podpori, potrjene s strani PT v 2. fazi, z operacijo, uvrščeno na seznam izbranih operacij (finančni načrt, kazalniki) Vsebinsko pristojno PT pripravi vlogo za odločitev o podpori za izbrani projekt oz. program in jo posreduje OU 	PT PT, PT ZMOS PT	2 meseca po prejemu popolne vloge za odločitev o podpori
2	4	OU po pregledu vloge za odločitev o podpori za projekt oz. program sprejme odločitev o podpori	OU	15 delovnih dni mesec po prejemu popolne vloge za odločitev o podpori
2	5	Vsebinsko pristojno PT po prejemu odločitve o podpori obvesti PT ZMOS in upravičenca	PT	14 dni po izdaji odločitve o podpori

Če v 12 mesecih po obvestilu PT ZMOS o razvrstitvi vlog za operacije na seznamu izbranih operacij sredstva ostanejo nerazporejena (glede na izdane odločitve o podpori oziroma finančno realizacijo

potrjenih operacij), PT ZMOS za preostala sredstva ponovno objavi povabilo za predložitev vlog, s čimer se ponovi zgoraj opisani postopek.

3.4 Finančni instrumenti (FI) v okviru mehanizma CTN

Finančni instrumenti so opredeljeni v Uredbi (EU) 2021/1060. Podrobneje je izvajanje finančnih instrumentov v Sloveniji opredeljeno v Uredbi o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta ter v Navodilih OU za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027 v točki 2.2.2..

V okviru mehanizma CTN je izvajanje FI predvideno v okviru RSO 5.1 S spodbujanjem celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja kulture naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti v mestnih območjih. Višina sredstev predvidenih za FI je opredeljena v Programu EKP 2021 – 2027.